

Mūsų Lietuva

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Ats kiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 89 (11)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. KOVO MĒN. MARÇO 10D.

IV METAI

JAVONIS

Dar Nevėlu...

UŽ TĖVYNĖS rubežių gyvenantiems lietuviams gyvenimas stato du uždavinius: išlaikyti lietuviškumą ir kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Vienas ir antras uždavinys yra vienodai svarbus nuo kurio nei vienas susipratęs lietuvis neturi teisės šalintis ar likti abejingu Šiuo metu paliesiu priemones lietuvių išlaikyti.

1. ŠEIMA. Koki tėvai, toki ir vaikai sako priežodis. Pavyzdžiai rodo, kad tose šeimose, kur su vaikais kalbama lietuviškai, vaikai labai gražiai pramoksta lietuvių kalbą. Bet ne visi tėvai šią savo pareigą atlieka. Kai kurie net nemokėdami svietimos kalbos su vaikais tekalba tik svietima kalba. Tokių pavyzdžių rasime nemaža. Reikia tik stebėtis, kad tėvai kalbėdami gražia lietuvių kalba, o vaikų neišmoko nė žodžio. Tai atsitinka vien dėl to, kad namuose jau nėra vietos lietuviškai kalbai.

2. LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS. Geresniam kalbos pažinimui yra būtina lankyti lietuvių kalbos pamokas. Šiandien pas mus, čia São Paulyje, negalima skustis, kad nebūtų kur lietuviškai mokytis. Pačiuose didžiausiuose lietuvių apgyventuose rajonuose yra lietuvių kalbos pamokos. Vila Zelinoje dar yra jaunučių chorai. Tik reikia, kad tas pamokas lietuviškai lankytų. Deja, ne visi tėvai savo vaikus siunčia į lietuvių kalbos pamokas. Mokinių skaičius galėtų būti tris, keturis kartus didesnis atsižvelgiant į lietuvių skaičių gyvenančių apylinkėse, kur yra lietuvių kalbos pamokos mokyklose.

3. ORGANIZACIJOS. Jų pas mus yra pakankamai. Jose rodos galėtų sutilpti visi lietuviai. São Paulo kolonijoje organizuotos lietuviškos visuomenės bus ne daugiau kaip 25%. Dar tam tikras procentas bus prijaučiančių vieni ar kiti organizacijai. Gi kiti beveik nesinteresuoja kultūrinio veikimu, nebent tik atsilankydami į parengimus ar pramogas.

4. SPAUDA. Yra galinga priemonė lietuviško susipratimo ugdymui. Tik reikia, kad į kiekvieną lietuvišką šeimą pareitų bent vienas lietuviškas laikraštis. O priaugę čia kartais, mokiniams yra leidžiamas specialus laikraštis «Eglutė». Svarbu jaunąją kartą pripratinti skaityti lietuvišką spaudą, nes kitaip, senesniam kartai pasitraukus iš gyvenimo, susiliks dvi lietuviškos spaudos.

5. BAŽNYČIA. Turime lietuviams, keliuose miesto rajonuose pamaldas su lietuviškai sakomais pamokslais, giesmėmis. Tai yra viena iš galingų lietuviškumo palaikymo priemonių.

Privačiuose pasikalbėjimuose ir susirinkimuose ne kartą iškelti mūsų veikimo trūkumai. Kad kultūrinis veikimas neina taip, kaip turėtų eiti, to niekas negali užginčyti. Didesniam darbui, pavyzdžiui, kad ir lietuvių kultūros rūmų pastatymui, suburti žmones nėra lengva. Bet iš kitos pusės matome ir džiuginančių reiškinį, pavyzdžiui, kaskart didesnį susidomėjimą Lietuvos išlaisvinimo akcija, gausiu dalyvavimu įvairiuose minėjimuose, nuoširdžiu spaudos rėmimu ir tt.

Ne tik pas mus, bet ir pas kitus išsivius, tam tikras nuošimtis nutrūpa nuo tautos kamieno. Visų neišsaugosime. Vieni ir Lietuvoje lietuviški buvo tik tiek, kad turėjo lietuviškus pasus. Kiti aklai parsidavė Maskvos raudonųjų imperialistų tarnybai. Vienus ir antrus reikia išbraukti iš lietuviškos visuomenės gretų. Jie jau Lietuvai yra mirę. Bet dar yra daug gražaus ir sveiko elemento su kuriu galima platų kultūrinio darbo barą išvaryti.

TEGYVUOJA ESTIJA!

ELAGU E ESTI!

Tema Išsėisvuse Aastapäeval

ESTIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS São Paulyje

Š. m. vasario mėn. 24 dieną São Paulyje, Skandinavų klube, buvo iškilmingai paminėta Estijos Nepriklausomybės šventė. Minėjimą surengė São Paulo estų draugija

«Uus Kodu», kuriai jau visą eilę metų pirmininkauja taipgi ir lietuvių paminėjimuose dažnai matomas p. Victor Muna, o ilgametė sekretorė p. Helmy Kvarnstrom. Pami-

nėjimą pradėjo šis nenuilstamas draugijos veikėjas, pasakydamas momentuip ritaikytą kalbą. Vėliau kalbėjo Estijos konsulas Dr. Ferdinand Sautas, kuris taipgi yra didelis ir populiarus estų kolonijos veikėjas kaip estų tarpe, taip ir visuose kituose São Paulo visuomenės sluogsnuose.

Toliau programoje pasirodė ponis Latti, kuri padėklavo iš estų tautos nacionalinio epo «Kalevipoeg». Muzikalinėje dalyje pasirodė estų kolonijos chorai, vadavau jamas maestro Woldemar Goetz, kuris padainavo keletą estų liaudies dainų. Choro išpildytos dainos paliko klausytojams labai malonų įspūdį. Tai be abejonės, dainininkų ir choro dirigento rūpestingo ir pasiryžusio kieto darbo nuopelnai. Trys tautiška estų drabužiais pasipuošusios poros prisko tikrai žavingų estiškų tautinių šokių, kuriuos parengė p. Lepisto.

Po muzikalinės dalies, buvo parodyta filma iš Stokholmo 1949 metais įvykusių 66 tautų gimnastikos varžybų

kuriuose dalyvavo taipgi ir estų sportininkai ir sportininkės. Tose didelėse varžybose ypač pasižymėjo estų mergaitės, kurios iškovojo pirmąją vietą tarp visų tautų laisvosios ritmikos šokių pasirodymuose. Estų pasirodymas tarp daugelio tautų ant ekrano drobės, iššaukė didelį džiaugsmą ir žiūrovų entuziazmą.

Paminėjimo pradžioje buvo visos publikos sugiedotas estų tautos himnas. Paminėjimo salė buvo pilna šventiškai nusiteikusių São Paulo estų.

Prie kitų garbės svečių paminėjime dalyvavo, pagerbdamas Estijos Nepriklausomybės Dieną, Lietuvos konsulas São Paulyje, p. Aleksandras Polišaitis.

Estijos Nepriklausomybės šventės proga, mes trokštame ir linkime mūsų kaimyni nei tautai, kad išsipildytų mūsų bendrieji siekimai ir tikslai — būtų iškovota senosios tėvynės laisvė, ir kad mūsų tarpe, išsivijoje, juo daugiau stiprėtų draugiški ir malonūs santykiai tarp abiejų tautų žmonių.

kos sutartį, Amerikos kariuomenė dar pasiūks Japonijoje ne kaip okupacinę pajėgą bet kaip apsaugos priemonę prieš eventualų sovietų užpuolimą.

BEDARBĖ VOKIETIJOJE

Vakarų Vokietijoje bedarpių skaičius pagal paskutinius davinius siekia 1 mil. ir 600.000 asmenų. Tas bedarbių skaičius yra 158.000 žmonių mažesnis negu praetų metų gale. Vakarų Vokietijoje gyvena apie 44 milijonai gyventojų.

Atsistatė Prancūzijos Kabinetas

Pareitą savaitę atsistatydino Prancūzijos ministerių kabinetas, kuriam vadovavo René Pleven.

Vyksta sunkios derybos tarp partijų dėl naujo kabineto sudarymo. Iš paskutinių kandidatų sudaryti naują valdžią yra minimas socialistų partijos kandidatas Guy Mallet.

ČEKU KOMUNISTŲ VALYMAS

Čekoslavakijoje komunistų partija ergyvena krizę taipgi, panašiai kaip ir kituose Europos kraštuose, o ypač Italijoje. Partijos centro komitetas padarė oficialų pranešimą, pagal kurį visa eilė žymių partijos veikėjų yra išmesti iš partijos ir, žinoma, jau sėdi «už grotų». Vlodo Clementis, buv. užsienių reikalų ministeris, Maria Svermo va, centro komiteto vice sekretorė, Otto Sling, apygardos partijos sekretorius, Loco Novomesky, buv. komunistų švietimo ministeris, Gustav Hussek, Slovakijos komisarų pirmininkas ir kiti.

Centro komiteto pranešime yra sakoma, kad visi suimtieji jau «prisipažino» jog buvo šnipai, išdavikai, tarnavo amerikiečių kapitalistams ir tt. o Vlodo Clementis apkaltintas buvęs Trockis ir Judas Isakarijotas.

Be to, šių «didžiausių nusikaltėlių» teismui praveisti atvyko iš pačios Maskvos prokuroras M. F. Feodorovas net su 20 komunistinių juristų.

Komunistų Nuostoliai

Dėka Marchallo plano suteiktos pagalbos Europos kraštams, komunistų gretos įvairiuose kraštuose patyrė gana žymių nuostolių. JAV valstybės reikalų direktorius Homer Byngton pareiškė, kad komunistų partijos narių skaičius krito nuo 30 iki 80%. Pavyzdžiui Prancūzijos kompartijos aktyvistų skaičius iš 1.600.000 asmenų 1948 metais dabar sumažėjo iki 800.000, o Italijoje - iš 2.300.000 iki 1.500.000 asmenų, ir Vakarų Vokietijoje - iš 300.000 iki 200.000 kompartiečių.

— Kominformas įsakė apvalyti Austrijos kompartiją.

VISAME PASAULYJE

4 Konferencija

Kovo mėn. 5 d. Paryžiuje prasidėjo Amerikos, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Prancūzijos ministerių padėjėjų parengiamoji konferencija. Tos parengiamosios konferencijos tikslas yra paruošti darbų tvarką tų pačių valstybių užsienių reikalų ministerių konferencijai, kuri turėtų įvykti vėliau ir svarstyti Europos ir pasaulio įsitampusių politikos santykių reikalus. Tai konferencijai jau rengiamasi ilgas laikas, ir jai sušaukti sudarė didelę kliūtį Amerikos ir Rusijos priešingi nusistatymai, kokie klausimai turės būti svarstomi. Rusai spyrėsi, kad būtų nagrinėjamas tik Vokietijos neapinklavinimo klausimas, kuris statas į pavojų pasaulio taiką, o vakarų sąjungininkai reikalavo, kad būtų svarstomi visi klausimai, kurie šiandien sudaro taikos grėsmę.

Tai konferencijai priduoda ma daug reikšmės, ir kai kas mano, kad nuo jos rezultatų priklausys Europos ir viso pasaulio likimas.

Rusų ir vakarų sąjungininkų nuomonės betgi yra labai priešingos. Rusų propaganda tvirtina, kad taika priklausanti nuo Vakarų Vokietijos neutralizavimo ir nuo UNO kariuomenės atitraukimo iš tolimųjų Rytų. Tuo tarpu vakarų sąjungininkai tvirtina, kad pavojų taikai sukėlė rusai, patys ginkluodamiesi ir savo satelitus ginkluodami ir be to pradėdami komunistų išprovokotus karus Korejoje, Indokinijoje, Birmanijoje ir Malajuose.

Karsto kontrolė

Berlyne buvo lydimas vienas karstas iš rusų zonos į vakarų zoną tarp Lichterfeldo ir Telfonw. Ant zonos sienos pasirodė rusų saugumo valdininkai ir liepė atidaryti karstą, paskui iškratė kišenes, ieškodami proklamacijų ir spekuliacijos prekių. Ir kai nieko nebuvo surasta, pasipiktinusi lydėtojų eiseną galėjo toliau žygiuoti.

Vatikanas atsako

Nesenai Berlyne pasibaigęs «taikos» kongreso prezidentas F. Jolist Curie kreipėsi laišku į popiežių, prašydamas Romos paramos kongreso nutarimams. Kaip žinia, šis kongresas kaip ir visi kiti yra komunistų organizuojami ir tarnauja užsieniuose sovietų propagandos reikalams. Vatikano valstybės sekretorius davė atsakymą, kuriame yra atsisakoma duoti prašomą paramą, kadangi šv. Tėvas jau senai kovoja už taiką, ir šis faktas dažnai buvo neigiamas tų žmonių, kurie save laiko kaip tik kovo tojais už taiką.

Taika su Japonija

Japonijoje lankėsi prezidento Trumano specialus ambasadorius senatorius John Foster Dulles vesti pasitarimų su Japonijos valdžia dėl taikos sutarties pasirašymo. Parvykę į Ameriką J. F. Dulles pareiškė, kad ši sutartis dar būsianti šiais metais pasirašyta. Pasirašius betgi ir tai-

LIETUVIAI PASAULYJE

OLANDAI PAGERBĖ ŠIMTAMETI LIETUVI

Žmoniškumo sumetimais va dovaudamosios, kelios vakarų valstybės sutiko priimti po tam tikrą kiekį tų DiPi; ša nčių IRO stovyklose Vokietijo je ir Austrijoje, kurie priklaus so vad. «kietojo branduolio» kategorijai, vadinasi senelių, ligonių ir pabėgėlių, kurie ne gali niekur išvykti kaip paprastai emigrantai. Minėtų valstybių tarpe yra ir Olandija. Pereitais metais jos priimtųjų šios kategorijos DiPi tarpe, buvo ir keliolika lietuvių. Iš jų keletas yra apgyvendinta šv. Baltramiejaus prieglaudoje Astene (N Br.). Vienas jų, Antanas Mikulskis, kilęs iš Nevadėliškio kaimo, Vilkaviškio apskr. pereinusių metų gruodžio 18 d. laukė 100 metų amžiaus. Šio jo sukaktis Olandijoje buvo taip graži ir plačiai pažymėta, kaip jokio kito DiPi. Iškilimėse dalyvavo Asteno burmistras p. Ploegmakers'as pasveikinęs sukaktuviniką gražiu žodžiu lietuviškai ir Olandiškai. Be to, jį sveikino Olan

dijos R. K. Misijos direkt. p. Verkoeven'as, klebonas ir kt. Sveikintojams padėjo Olan dijoj gyvenančių lietuvių var du p. Galkus gražia olandų kalba, pareiškęs dėkingumą olandams už jų kilniasirdiškumą ir pastangas mažinti tėvų nės netekusių senelių sunkų likimą.

Jubilias ta proga gavo piniginių ir daiktinių dovanų. Įžymių sveikintojų buvo tiek daug, kad netilpo didžiuliam kambary.

Jubilato garbei Asteno miesto dūdų orkestras, žygiu damas miesto gatvėmis grojo maršus. Olandų spauda šį atsitikimą labai plačiai paminėjo, įdėdama atitinkamą aprašymą ir vaizdus.

Raštu jubiliatą pasveikino p. Balutis, Lietuvos ministeris Londone, kuris prieš karą buvo Lietuvos ministeris Olandijai. Be to, p. Balutis gražiai padėjo Asteno burmistru už pareikštą mūsų tautie čiu dėmesį.

Arch. Kudokas iš tremties atvyko Amerikon. Jis gyvena Clevelande ir dirba vieno je lėktuvų statymo firmoje. Neseniai jis parengė Clevelando lietuvių parapijai naujos bažnyčios projektą. Rūmai labai gražūs. Juose bus ne tik bažnyčia, bet ir mokykla, salė ir seselių vienuolių namai. Statyba kainuos apie 300.000 dolerių. Clevelando parapijos klebonas kun. Augelaitis nesigaili pastangų, kad toks lietuvių kultūros židyns būtų įkurtas.

Kenocha, Wis., lietuaitė Lidi ja Liagamerytė, gimnazijos (highschool) paskutinės klasės mokinė, dalyvavo 5-minučių kalbos konkurse. Ji kalbėjo apie Lietuvą ir Amerikos demokratiją. Mokinė Amerikon atvyko prieš metus, dar jos kalboje jaučiamas nešvarus akcentas ir dėl to jai atiteko tik trečioji premija.

Vinco Krėvės antroji dalis kūrinio «Dangaus ir Žemės Sūnūs» jau parašyta ir netrukus bus spausdinama. V. Krėvė imasi rašyti jau trečią kūrinio dalį.

Dr. K. Vyšniauskas, atvykęs į Ameriką 1949 m. neseniai išlaikė valstybinius egzaminus ir tuo būdu įsigijo gydytojo praktikos teises.

Plačiai pasauly pasklidęs Amerikos savaitinis žurnalas «Time», norėdamas parodyti kaip modernūs religiniai me nas dabar vaizduoja Kalėdas. Įdėjo šešių dailininkų paveikslų daugiaspalves reprodukcijas. Tarp šešių modernių dailininkų, kuriuos žurnalas parinko kaip šiem laikams būdingus, yra ir Vytauto Kasiulio paveikslo «Bėgimas į Egiptą» reprodukcija. Straipsnyje apie Kasiulį ir jo paveikslą parašyta: «Vytautas Kasiulis, lietuvis, prieš dvejus metus atvykęs į Paryžių, mano, jog jo paveikslas «Bėgimas į Egiptą» yra iš dalies jo tremties įkvėptas. Dailininkas, būdamas Romo katalikas teigia, kad Lietuva, kol jį neatėjo rusai, turėjo puikią religinio meno tradiciją».

«The Observatore» įtakin-

buvo priverstas tarnauti nacių eilėse. Trupant vokiečių galybei, jis pabėgo į užsienį. 1949 m. atvyko į Ameriką ir dabar tarnauja Dėdės Samo — kariuomenėj. Laikraštis rašo, kad Staričenka kalba aštuoniomis kalbomis: lietuviškai, latviškai, vokiškai, rusiškai, čekiškai, jugoslaviškai, lenkiškai ir angliškai. Dabar mokosi japoniškai.

Algis Jurgėla, Kosto ir Elenos Jurgėlų sūnus, pirmuoju baigė Jamaicos Higg School ir gavo Chicagos universiteto pilną stipendiją tolimesniam mokslui eiti. Jis mokslo baigimo iškilimėse savo klasės vardu pasakė ir atsisveikinimo su mokykla bei mokytojais kalbą.

Dail. Zenonas Kolba gyvena Barente, Prancūzijoje, dirba prancūzų meno įstaigose, užsiima dekoracijomis ir kuria naujus paveikslus.

Sausio 27 d. Detroite Masonic Temple įvyko tarptautinio Instituto metinis balius, kur buvo paminėta Detroito 250 metų įkurimo sukaktis. Dalyva vo Michigano valstybės gubernatorius J. Menan Williams, visa eilė atsakingų pareigūnų ir daugiau kaip 1.000 asmenų.

Alfonso Grinkevičius, ilgesnį laiką dirbęs Amerikos konsulate įstaigoje Wentorfe, Vokietijoje, šiuo metu labai sunkiai serga džiava. Prieš Kalėdas padaryta sunki operacija abiejose plaučių pusėse. Jaunas, labai gabus, daug svetimų kalbų mokas tautietis, gyvena labai sunkiose sąlygose.

Mokytojos M. Bulakienės pasidarbavimu, Batgurste įsteigta vakarinė lietuvių vaikams mokykla, kuri veikia per 5 vakarus savaitėje po vieną valandą.

Mokytoja M. Bulakienė. Tai yra pirmoji lietuvių mokykla Australijoje.

Muzikui B. Jonušui atvykus į Kolumbiją, Medalliną, lietuvių kolonijoj prasidėjo muzikinis sąjūdis: nedidelė dainininkų grupė susispietė, susidarė mišrus choras, kuris per keletą savaitių pasiekė gero susidainavimo. Nepaisydamas savo silpnos sveikatos Z. B. Jonušas dirba su choru atsida vęs užsidegęs ir įdomiai dainas paaškindamas sustiprina chori stuose meilę lietuviškai dainai ir muzikai.

Medallino lietuvis Mečys Vencruskas iš pusės su vienu kolumbiečiu atidarė Argentinos g-vėje maisto krautu vę «Baltica».

Elena Nasaitė ketvirtus metus pradėjo studijuoti Venezuelos gailastingųjų seserų aukštojo mokykloj. Už stro pumą ir gabumą ji buvo apdovanota medaliu, kurį pats Venezuelos prezidentas C. Delgado prisegė.

Muz. V. Dapšys jau tretį metą, kaip dirba savo srityje Venezuelos simfoniniam orkestre, kurio jis yra ir vienas steigėjų. Atliekamu lai-

ku dar dirba sostinės radijofono stotyse. Už savo sąžinin gai ir vykusiai atliekamas pa reigas vadovybės yra labai vertinamas ir gauna \$500 mė nesinės algos.

Dailininkai Antanas ir Ana Stazija Tamošaičiai su savo au dimo žmonėmis persikėlė į Kanadoje kuriamą lietuvišką so džių. Audimo žmonė turinti la bai daug užsakymų.

A. Vaisiūnienė su pasižymėjimu aulikusi gailastingosios sesers praktiką, dabarti niu laiku dirba garsaus Vene zuelos universiteto profesoriaus Trompis vidaus ligų pri važioje ligoninėje Caracase ir eina jo asmeninės asistentės — sekretorės pareigas.

K. Arlauskas Pietų Australijos pirmenybėse laimėjo 2 vietą. Pirmenybėse dalyvavo 12 šachmatininkų ir lošta 9 ratai šveicarų sistema.

Pernai Arlauskas buvo Pietų Australijos pirmenybių nu galėtojas.

Dr. Tadas Savickas, chirurgas.

gas, prieš porą metų gavęs New Yorko valstybės gydyto jo praktikos teises, sausio 15 atidarė savo kabinetą.

Rašytojas dr. Vydūnas Kalėdų švenčių metu lankėsi Berlyne ir laikė keturias pas kaitas. Tuo tarpu mirė jo pas kutinioji sesuo, gyvenusi Berlyne. Po laidotuvių dr. Vydūnas grįžo Detmoldan.

Rašytojas šiuo metu baigia 83 metus ir liko vienas iš vi sos šeimos. Nežiūrint gilios senatvės dar daug rašo...

Gediminas Galva (Galvanau skas) Carson, Pirie, Scott and Co. vadovybės pakviestas į ūkio skyrių departamento statistikos vedėju. Jis yra žinomas ekonomistas, buvęs docen tas Lietuvos Prekybos institute, valstybės taupomųjų kasu valdytojas ir vadovavęs eilei įmonių bei įstaigų. Tremtyje buvo atsidedęs spaudos darbui buvo «Eltos» redaktorius ir gausiausias politinės srities publicistas. Atvykęs į Ameriką bendradarbiavo «Tėviškės Žiburiams» ir kitiems laikraščiams.

BRAZILIJOS ŽINIOS

Prezidento kalba

Kovo mėn. 2 d. kalbėjo per radiją prezidentas Getulio Vargas. Savo kalboje prezidentas nurodė sunkią Brazilijos finansų padėtį, kurią turėjo perimti užimdamas Brazilijos valdžią. Valstybės biudžetas nuo 1949 iki 1950 metų esąs suvestas su dideliu 9.300 milijonų kruzeirų deficitu. Kadangi biudžeto deficitai buvo dengiami naujų pinigų emisija, kruzeiro vertė krito žemyn. Naujų pinigų emisijos veikimas esąs panašus į bombos su gaisrū degtuvu veikimą: pragaištingi reiš kiniai tik vėliau ir nelauktai pasireiškia.

Toliau prezidentas kalbėjo apie vedamas derybas su JAV dėl eksporto išplėtimo ir kavos kainos. Be to, buvo paliestas gumos gamybos klausimas: valdžia darysianti pas tangas pakelti gumos gamybą. Kad palengvintų dirbančiųjų pragyvenimo sąlygas, prezidentas įsakė peržiūrėti minimalinių darbų algų pakė limo klausimą.

Vasaros laikas

Kovo mėn. 31 d. pasibaigs «vasaros laikas», ir laikrodžiai vėl bus pasukti vieną valandą atgal.

GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

Brazilijos gyventojų visuotinis surašymas buvo įvykdytas praėjusių metų liepos mėn. 1 d. Dabar pranešama iš Rio de Janeiro, kad pagal baigia mus surašymo apskaičiavimo davinius, Brazilijos gyventojų skaičius jau siekias apie 52 milijonus asmenų.

Maisto Produktai

São Paulo gubernatorius Lucas Nogueira Garcez su savo bendradarbiais svarsto priemones atpiginti maisto produktams. Kaip yra žinoma,

didžiausias pelno nuošimtis tenka tarpininkams tarp gamintojo ir vartotojo. Gamintojui yra mažai mokama, o iš vartotojo imama brangiai. Tarpininkai, stambūs urmininkai, praktiškai turi maisto supirkinėjimo monopolį. Kokias nori, tokias kainas nustato. Gamintojas dėl trūkumo susisiekimo priemonių, transporto brangumo ir laiku nepristatymo, ypač geležinkeliais, miestan, ir dar dėl kitų apsunkinimų iš valdžios pusės, negali pats savo gaminius atvežti miestan ir juos tiesiog vartotojui parduoti.

Tačiau dabartinė vyriausybė, kuri rinkiminės kompanijos metu buvo prižadėjusi pirmą eilę atpiginti pragyvenimą ir pakelti atlyginimą, jau daro konkrečių žygių.

Pavyzdžiui jau nustatytos žuvų kainos, kurių artinantis Velykoms ypač didžiąją savaitę, daug išperkama. Policija yra įpareigota stropiai prižiūrėti kad kainos nebūtų keliamos, São Paulo vyriausybė yra numačiusi, jei rinkoje būtų žuvų trūkumas, tai specialūs lėktuvai pristatysią jų net iš Rio Grande do Sul.

Taip pat yra numatyta priemonių ir kitiems produktams atpiginti. Maisto produktų augintojai ir gamintojai galės be mokesčių atvežti savo produktus ir parduoti pačiam vartotojui. Bus stengiamasi kad traukiniai pirmą vietą į miestus pakrautų maisto produktus.

Reikia tikėtis, kad šios vyriausybės priemonės atpigins produktus Stambūs urmininkai irgi bus valdžios pareigūnų kontroliuojami, kad laikytųsi nustatytos kainos. Darbininkai ir žemesnieji valdininkai, kurių atlyginimas toli gražu nėra proporcingas pragyvenimo brangumui šį vyriausybės žygį sveikina.

Daugelio žemės darbininkų bėgimas į miestus yra pasekmė dar sunkesnių gyvenimo sąlygų negu mieste. Atlyginimas dar žemesnis, o pragyvenimo kaina ta pati, ir kaikurių prekęs dar brangesnės kaip mieste, o kaikurie miestuose gyvenančių patogumai vi-

“AMERIKOS BALSAS” LIETUVISKAI...

KOREJOS KARAS

Amerikos Balso (Voice of America) tarptautinių transliacijų viršininkas p. Foy D. Kohler įteikia 1951 m. Vasario 16 d. pirmosios lietuviškosios transliacijos į Lietuvą programą Lietuvos Ministrui J. A. Valstybėse p. Povilui Žadeikiui

New York, N. Y. 1951 m. vasario 16 d. Voice of America pradėjo kasdieninę penkiolikos minučių transliacijos programą lietuviškai į Lietuvą.

Pa progą Lietuvos ministras JAV Povilas Žadeikis, lydimas vicekonsulo Aniceto

lioja iš žemes ūkio į miestus.

Gi iš kitos pusės, ypač praėjusio karo metu, išaugo iš spekuliacijos palyginamai per didelį skaičių milijonierių. Socialinių reformų reikalas ir darbo klasės ir vidurinės klasės valdininkijos pragyvenimo pagerinimas yra būtinas ir neatidėliojamas.

Katostrofa

«Central do Brazil» linijoje praeitą savaitę vėl įvyko sunki geležinkelio nelaimė: vienas traukinys užvažiavo ant kito. Aukų skaičius siekia 4 užmuštus ir 92 sužeistus. Aukoms geležinkelio valdyba išmokės kompensacijos. Vienas garvežio mašinistas yra policijos ieškomas, kadangi dėl jo kaltės įvyko nelaimė.

Dar Neramu...

Maranhão estade padėtis vis nėra normali. Sostinėje ir kituose miestuose vyksta streikai ir vieši susirinkimai nukreipti prieš išrinktą gubernatorių Eugenio Barros. Siunčiama daugiau kariuomenės. Visos manifestacijos vyksta ramiai, be išsišokimų. Federalinė vyriausybė dar nėra padariusi intervencijos.

Politiniai sluoksniai yra iš tikrųjų, kad intervencija yra neišvengiama. Opozicija jokių būdu nesutinka dėti ir bendradarbiauti su išrinktu gubernatorium.

KATALIKŲ MOKSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS

São Paulyje, ši mėnesį nuo 16 iki 24 d. susirinko katalikų mokslininkai iš visos Brazilijos. Darbų tyroje yra nu matytos trys viešos paskaitos miesto bibliotekoje ir įvairios paskaitos kitais aktualiais klausimais katalikų universiteto filosofijos fakulteto patalpose.

Simučio, vizitavo tarptautinių transliacijų skyriaus viršininką Foy D. Kohler, kurio jis buvo pakviestas išklausyti pirmąją transliaciją ir įteikė jam tos transliacijos programą.

Po radio ekskursijos į Lietuvą, laike priešpiečiu Plaza hotelyje, ministras Žadeikis padėjo visiems Voice of America pareigūnams ir visiems tiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie reikšmingo fakto, kad šandien, minint Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 33-čią sukaktį, Amerikos Balsas prabilo lietuviškai. Lietuvos ministras tarp kitko pasakė, kad jis klausydamas Amerikos Balso lietuviškai per penkiolika minučių nepastebėjo jokios klaidos, todėl jis manas, kad šiuo tiesos įrankiu pavyks prasiskverpti pro geležinę uždangą ir pasiekti lietuvių ausis anoj pusėj tos užtvaros. Be to, jis pareiškė, kad vartojant šį tiesos įrankį bus patarnauta žmoniškumui ir laisvės grąžinimui lietuvių tautai, kurios ji neteko per kaimyno agresiją; tokiu būdu šiuomi bus prisidėta prie atėjimo taikos, kuri galima įgyvendinti teise ir teisingumu ir sugrąžinus nepriklausomybę Lietuvai, kurios ji neteko ne iš savo kaltės.

Į Lietuvos ministro žodžius atsiliepė Amerikos Balso vedėjas išreikšdamas viltį, kaip Lietuvai yra lemta susilaukti tikrosios laisvės.

Priešpiečiuose dalyvavo tarptautinių transliacijų viršininkas Foy D. Kohler, valstybės Departamento Vašingtone Pabaltijo reikalų skyriaus viršininkas Dr. Harold C. Velder, Amerikos Balso šiaurės Europos skyriaus viršininkas Robert A. Bauer, tarp tautinių transliacijų operacijų skyriaus viršininkas Alfred Puhar, valstybės departemento Vašingtone visuomeninių reikalų rytų Europos skyriaus valdininkas Joseph Kolarik, Vaclovas Sidzikauskas, pulk. Kazys Grinius, Povilas Labanuskas, Juozas Bolevičius, ir Lietuvos vicekonsulai New Yorke Vytautas Stačinskis ir Anicetas Simutis.

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo antroje dalyje, vasario 17 d. buvo pradoti per Amerikos Balso šiu gerbiamų asmenų žodžiai: Lietuvos Užsieninės Diplomatijos Šefo Stasio Lozoračio, Amerikos Lietuvių Tarybos

pirmininko Leonardo Simučio, Amerikos Lietuvių Tarybos gen. Sekretoriaus Dr. Pijaus Grigaičio ir Vyr. Lietuvos išlaisvinimo Komiteto pirmininko monsijoro Mykolo Krupavičiaus.

Transliacijos lietuviškai pradamos iš New Yorko kasdien 11 valandą ryto ir Lietuvoje girdimos 7 valandą vakare. Transliacijos siunčiamos tokiomis bangomis (kilocycles): 21,650, 21,580, 21,570, 2s,550, 17,780, 15,230, 9,540, 7,250, 6,140, 6,080, 11,630, 11,790, 9,700, 9,615.

LGK.

— Belgijoje privaloma karo tarnyba prailginta nuo 12 iki 24 mėnesių.

— «General Motors» automobilių gamybos kompanija Amerikoje, praėjusiais metais gavo gryno pelno 834 milijonus 44 tūkstančius ir 39 dolerius.

Tokio pelno kompanija ne vienais metais nebuvo turėjusi.

— Genevoje, Italijoje susektas slaptas ginklų sandėlys, kuriame rasta 3 sunkieji kulkosvaidžiai, 50 dėžių šovinių, ir 5 dėžės granatų, viso 4 tonų svorio.

— Vokiečiai karininkai tvirtina, kad rusai nėra pasirengę žaibiniam karui. Keturių mėnesių laikotarpyje jie galėtų suorganizuoti 500 divizijų. Bet ši kariuomenė negalės išvystyti žaibinio karo, nes ją sutiks vakarų sąjungininkų aviacija.

— Laikraštis «La Prensa», Buenos Aires mieste ne tik neišėina, bet jo direktorius Alberto Gainza yra traukiamas teisman kaip nusikaltėlis prieš valstybės saugumą. Visi užsienių laikraščiai, apie šį įvykį daug rašo kaltindama diktatūrišką Argentinės vyriausybę. Spėjama, kad «Le Prensa» daugiau nebeišeis.

— Vakarų sąjungininkai pakeitė Vokietijos okupacijos statutą. Bonnos vyriausybei suteikta teisė organizuoti užsienių reikalų ministeriją, keistis diplomatiniais atstovais su draugiškomis valstybėmis ir tt.

Pranešimas, kad komunistai pradėjo kontrapuolimą ne pasitvirtino. Inicijatyvą vis dar tebeturi UNO kariuomenė.

Kovo mėn. 7 d. amerikiečių kariuomenė perėjo Hanupę. Persikėlimui kelią paruošė stiprus artilerijos ir aviacijos bombardavimas priešo pozicijų. Išsikėlė 25 km. į vakarus nuo pietų Korejos sostinės Seul miesto. Karo stebėtojai spėja, kad šis išsikėlimas turi tikslo apsupti lanku Seul miestą, kurį labai atkakliai komunistai gina.

UNO kariuomenė keliose vietose pažengus pirmyn, komunistai pradėjo pulti. Sąjungininkai keliose vietose pasiitraukė. Komunistai puola masiniai. Žmonių skaičiumi nori pralaužti pozicijas. Bandymai prasiveržti buvo atremti.

Generolas Mac Arthur vėl lankėsi fronte, kur ir uavė pasikalbėjimą karo korespondentams UNO ginkluotų pajėgų vyriausias vadas pareiškė laikraštiniams, kad karo eiga vyksta patenkinamai. Visos trys ginklų rūšys savo taktiškus uždavinius suderina ir įvykdo. Strateginis planas pasilieka nepakeistas. Pasirinkta karo veiksmų vieta priešui yra nepatogi, nes yra toli nuo savo bazių. Sąjungininkų aviacijai ir laivynui su daro patogių galimybių naikinti priešą. Tas karas yra nuolatinis naikinimo karas prieš jėgų. Mums einant pirmyn į šianrę, priešio pozicija nuolat gerėja, nes arčiau savo bazių, o sąjungininkų blogėja, nes tolsta nuo savo bazių ir mažėja galimybės kario aviacijai bombarduoti

priešą. Turint dėmesyje, kad priešas nesumažins ūkimo frontan nei žmonių nei ginklų, o iš antros pusės UNO kariuomenės neuztektinumas trukdys išvystyti sąjungininkams reikiama puolimą fronte, karo frontas priešis prieš mirties taško. Bet toks žengimas pirmyn bus naudingas priešui daugiau negu mums patiems.

Toliau gen. Mac Arthur pranešė, kad sulig turimomis žiniomis priešas ruošiasi Kinijos teritorijoje masiniam puolimui ateinančių pavasarį.

Tolimesnis Korejos įvykių sprendimas nėra gen. Mac Arthur kompetencijoje. Tai priklauso Vašingtonui ir UNO. Amerikos vyriausybės sluogniuose ir plačioje visuomenėje gen. Mac Arthur nusistatymas randa vis daugiau pritarimo. Visi mato, kad prie dabartinių sąlygų, turima dėmesyje UNO ginkluotų pajėgų skaičių Korejoje ir nebombardavimą Mandžurijos, iš kur priešui ateina talkon naujos divizijos karių, ginklai, maistas, karas turėtų ilgai tęstis.

Išieties suradimas iš susidariusios padėties jaa nėra gen. Mac Arthuro kompetencijoje. Ar Korejoje įvyks taika, ar iš šio karo užsiliesnės pasaulinis gaisras, šiandien sunku pramatyti. Tai parodys ateitis.

UNO kariuomenės puolimas nustebino komunistus. Sulig pranešimu pirmą puolimo dieną priešas neteko 11 tūkstančių karių.

Inicijatyva fronte yra sąjungininkų kariuomenės rankose.

Trumpai...

— Amerikos senatas nutarė, kad Amerika prie ginklo gali laikyti ligi 4 milijonų vyrų.

— Osuar Collazo, kuris praėjusių m. lapkričio 1 d. kėsinosi užduoti prezidentą Trumaną, pasmerktas mirti elektros kėdėje.

— Yra patvirtintas nutarimas siūsti 4 amerikiečių kariuomenės divizijas į Europą.

— Užsienyje plito gandai, kad Brazilijos pinigai bus nuvertinti. Brazilijos finansų ministeris pareiškė, kad ši žinia neturi nė mažiausio pagrindo.

— Brazilijos prezidentas pasirašė dekretą, pagal kurį vienas italų tautybės asmuo yra išstremiamas iš Brazilijos. Minimas pilietis yra keletą kartų uosisengęs prieš Brazilijos įstatymus versdamasis prekių spekuliacija.

— Kovo 7 d. Teherane buvo įvykdytas atentatas prieš Persijos ministerį pirmininką generolą Ali Kazmara. Žudikas, iš profesijos stalius, pasitiko ministerį pirmininką, begrižtantį iš religinių apeigų, ir paleido tris šūvius, nuo kurių ministeris mirė tuoj pat. Žudikas priklauso vienai sektantų grupei, kuri reikalauja, kad Persijos naftos šaltiniai būtų nacionalizuoti.

— Vykstančioje Buenos Aires abiejų Amerikos sporto Olimpijadoj sulig laimėtų tškų pirmą vietą užima Argentina, antrą - šiaurės Amerika, trečia vieta teks Brazilijai arba Čili. Krepšinio rungtynėse Brazilija pralaimėjo prieš šiaurės Ameriką rezultatu 72:42.

— Kinijos komunistai kas kart didesnius karių dalinius koncentruoja Indokinijos pasienyje.

— Suskilo ir Portugalijos komunistai. Vieni palaiko Staliną, o kiti Tito. Atsiskyrėliai laikysis marksistinės pasaulėžiūros, bet vykdys politiką laisvos Portugalijos, nepriklausančios nuo Rusijos.

— Generolas Eisenhoweris pranešė savo generalinio štabo sudėty. Į Atlanto Pakto bendrosios kariuomenės vyriausiąjį štabą gen. Eisenhoweris paskyrė tris anglų aukštus karininkus, du prancūzus, vieną italą ir vieną amerikietį. Tuo tarpu betgi dar nebuvo pranešta, kas bus paties gen. Eisenhowerio pavaduotojas.

— Iš Frankfurto pranešama, kad tam tikros prancūzų okupacinės kariuomenės dalys yra perkeliamos į amerikiečių zoną, kad sustiprintų pasienio punktus su Sovietų zona ir su Čekoslovakija.

— Šias vietas netolimoje ateityje bus siunčiama ir daugiau kariuomenės. Tų sustiprinimų tikslas ginti Elbės upės liniją, kur turėtų būti sulaukytas pirmasis Sovietų puolimas, jeigu įvyktų karas.

Vaičaitis

YRA ŠALIS

Yra šalis, kur upės teka
Linksmi tarp girių ūžiančių,
Ir meiliai tarp savęs šneka
Prie giesmininkų vieversių.
Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas parėdas marškonis
Apdengia šnarius visų.
Bet tave meiliai pavaišina,
Kaip tik nueisi į svečius, —
Tave ten myli, valgydina,
Kiek tiktai leidžia išteklius.
Ir grakščios tos šalies merginos
Ten žydi vis konopukiau...
Šalis ta LIETUVA vadinasi,
Bet aš — neilgai ten buvau.
Atsimeau, kada į guolį
Saulutę prašo vakarai,
Ir gieda lietuviai, varguoliai,
Nes pabaigti dienos darbai...
Kaip tąsyk mergos veidą skaištų
Prie rūtų lenkia kvepiančių,
Dainuodamos jas meiliai laisto,
Lėlių skėnas žydinčių...
Atsimenu, kai vakars šiltas
Po vasaros kaitrios dienos
Ir oras, ramumu išpiltas,
Nenoroms traukia prie dainos...
Kaip tąsyk varpas sunkiai gaudžia
Ir užgirdėt toli, toli...
Senai jau paukščiai medžiuos snaudžia,
Bet pats užmigtį negali...
Kaip upės vandens mintys teka,
Idejos reiškiasi galvoj,
Gamta su tavim, rėdos, šneka:
«Gražu, gražu mūs Lietuvoj»...
O, Tėviške! koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau ūmai, —
To neišreikš nė vienas raštas.
Tą pasakys vieni jausmai.

Kačinskas ta proga baigia rašyti mišriam chorui mišias. «M.L.» skaitytojams ir bus įdomu susipažinti su Mindaugu ir jo meto Lietuva. Čia pa naudota medžiaga yra paimta iš Dr. Šapokos «Lietuvos Istorijs».

Lietuva Mindaugo m.

Lietuvos valstybė buvo įkurta ne viena diena. Ji buvo kuriama ilgai ir palaipsniui. Valstybei susikurti padėjo nuo latiniš laikais reikalingi kariavimai, ginantis nuo priešų ar juos puolantis. Karas negalėjo apsieiti be vadų. Jie pradžioje buvo renkami iš pačių vadų tarpų. Po pavykusio žygio vadas dažnai pasilaikydavo valdžią ir taikos metu. Ilgainiui kuni gaikščių skaičius mažėjo. Mindaugas buvo pirmas kuris pašalino visus kitus kunigaikščius ir liko vienas valdovas visame krašte.

Tiksliai kada buvo suvienyta Lietuva nėra žinoma, bet spėjama, kad dar prieš 1236 metus, nes tuo metu Voluinės kunigaikštis jau derėjosi su Mindaugu, kaip su visos Lietuvos valdovu.

Išlaikyti suvienytą Lietuvą Mindaugui nebuvo lengva, nes priešų pakankamai buvo tiek krašto viduje, tiek užsienyje. Ne kartą pirmi ir antri susitarė norėjo pašalinti Mindaugą.

Didžiausias Mindaugo priešas buvo kryžiuočių ordinas. Mindaugas pasiūlė ordinui taiką. Pasiūlymas buvo priimtas, bet tik su sąlyga, kad patsai Mindaugas priimtų krikštą ir visą Lietuvą apkrikštytų. Ir 1251 m. pradžioje Mindaugas su visais savo artimaisiais buvo pakrikštytas. Ordinas jam padėjo net suvaldyti jo priešus.

Po krikšto Mindaugas kartu su ordinu magistrui pasiuntė į Romą pasiuntinius pareikšti ištikimybės popiežiui ir prašyti jo globos. Kartu buvo prašoma suteikti Mindaugui karališkąją karūną.

Popiežius su džiausmu sutiko delegacija ir įgaliojo Kulmo vyskupą Henriką karūnuoti Mindaugą karaliumi. Popiežiaus sutikimas buvo duotas 1251 m. liepos mėn. 16 d. bet komūnacija įvyko tik po dviejų metų, 1253 metais.

Mindaugas bandė staiga iš-

kelti savo sukurta valstybę ir pastatyti ją kaip lygią, bet ta kitių Europos valstybių. Gre vėliau pasirodė, kad šis jo bandymas buvo per anktyvas, nes sukurto valstybės autoritetas viduje buvo silpnas ir jis pats nuo vidaus priešų 1263 m. žuvo.

1920 m. kovo 27 d. Pietų Australijos stepėse, 11 ka naujų jūjų australų (jų, tarpe 6 lietuvių) netikėtai stovyklos gaisras pavertė padegėliais, be dokumentų, sutaupų, vien dar bo rūbuose.

Kadangi kalbamas gaisras įvyko dėl valdžios pareigūnų kaltės, nukentėjusieji reikalavo nuostolių atlyginimo. Tačiau jų asmeniškoms pastangoms iki šiol buvo bergždžios. Paskutiniu metu jų byla gina advokatas australas, kuris tikisi ją laimėti.

Chicagoje doktorato laipsnį įsigijo dar vienas lietuvis tremtinys Ferdinandas Vytautas Kaunackis. Jis yra kilęs iš Žemaitijos, iš garsios gydytojų šeimos. Medicinos mokslus baigė Lietuvoje. I Ameriką atvažiavo 1949 metų sausio mėn. Ir čia sugebėjo per trumpą laiką išlaikyti sunkius egzaminus ir įgyti visas Amerikos gydytojo teises ir daktaro laipsnį.

Venezueloje Caracaso apylinkėse lietuvių susirinkime pirm. L. Drangauskas iškėlė sumanymą kad būtų pastatyta patalpos vargo mokyklai ir vaikų darželiui. Sumanymas vienbalsiai priimtas ir patalpos numatoma statyti Aita Vista rajone, kur daugiausia gyvena lietuvių šeimų. P. Son gaila mielai sutiko užleisti savo žemės sklypą, o darželio vedėja ir kiti žadėjo prisidėti aukomis ir talka.

(LAIC). Alfred A. Knopf lei

dykla išleido William L. Laurence veikalą — «The Hell Bomb».

Autorius yra «New York Times» mokslų skyriaus vedėjas. Jis imtinai susipažinęs su visa atominės energijos tyrinėjimų pažanga nuo pat pradžios. Tas vienas gabiausių žurnalistų, šalia savo mokslinių žinių sugeba paprastais žodžiais išreikšti painiausius problemas ir moka skirti pas lapties ribas.

Laurence yra gimęs Salantuose, Žemaitijoje, 1880 m. kovo 7 d. Jo tėvai buvo Lipmanas ir Sara Preusaitė, kurie emigravo Amerikon 1905 m. Patsai Laurence ėjo mokslus Harvardo ir Bostono universitetuose ir Besncon universitete, Prancūzijoje. Jis yra studijavęs teisę, filosofiją, mediciną, inžineriją, aviaciją ir tt. buvęs instruktorium, dramaturgu, vertėju, kariu ir tt. Dabar jis kasdien raš straipsnius NY Times iš įvairių mokslų sričių, ir yra pri pažintas kaipo žymiausias mokslų interpretatorius».

Australijos Warrgamboje gyvena vyrai lietuviai, vadovaujant p. Briedžiui, sudarė chorą, kuris koncerte labai gražiai pasirodė. Todėl Australijos laikraštis «Penrith Press» susižavėjęs lietuvių vyrų dainavimu, parašė, kad lietuviai dainuoja taip gerai, kaip Dono kazokai.

Prof. Mykolas Biržiška parašęs knygą «Tremtinio galvojimai apie savo tautą», kurį jieškanti leidėjo.

700 m. MINDAUGO Krikstui

Šių metų pradžioje sueina 700 metų kai buvo apkrikštytas Didysis Lietuvos Kunigaikštis ir pirmasis karalius Mindaugas. Lietuvos kultūrinio Instituto iniciatyva ši sukaktis plačiau yra minima

Š. Amerikoje. Tam tikslui nu matoma išleisti istorinę studiją apie Mindaugą ir jo meto Lietuvą. Atskirose kolonijose yra ruošiami minėjimai. Numatyta ir platesnio masot minėjimai. Kompozitorius H.

— Užteks, — pasakė Kazarakis ir, priėjęs (29) vėl prie Algiuko paklausė: — Dabar pasakysi iš kur gavai vaistus?

Algiukas nieko neatsakė. Vėl pradėjo švilpti plienas, skrodamas orą ir palikdamas Algiuko nugaroje tamsiai mėlynus randus. Algiukas nuo skausmo raitėsi visu kūnu, bet sukandęs dantis atkakliai tylėjo.

Jo oda nuo smūgių vietomis pradėjo trūkti, ir tamsios kraujo srovelės ėmė tekėti per apnuogintus pečius.

— Sakyk, o ne tai liepsiu užplakti! — visiš-

kai išeidamas iš kantrybės sustaugė Kazarakis.

Berniukas pirmąjį kartą sustenėjo, bet neat-

sakė nei žodžio. — Aš su juo pakalbėsiu kitaip, — pasakė tai Kazarakis pradėjo knistis rašomojo stalo stalčiuje. Suradęs seną, surūdijusią, didelę popieriams siūti adatą, priėjo prie ant suolo paguldyto Algiuko ir liepė pastatyti jį ant kojų.

Kazarakis suėmė tardomojo rankos pirštus ir kietai suspaudęs ėmė po nagais varyti adatą.

Stambūs, kruvino prakaito lašai pasirodė ant suimtojo kaktos. Jis, tartum, drugio krečiamas drebėjo visu kūnu, bet sukandęs dantis tylėjo.

Kazarakis badė iš eilės visus, kankinamojo rštus.

Algiukas jautė neapsakomą skausmą. Jis sukaukęs paskutiniausias valios jėgas, mintyse kartojo vieną ir tą patį — «mirsiu, bet neišduosiu». Didelės asaros ritosi per jo veidą.

Jo burna buvo pusiau praverta, sakytum, jam trūko oro. keliai drebėjo ir akyse pradėjo rodytis įvairiaspalviai ugnies ratai. Galva pasviro ir jis būtų griuęs ant grindų, jei jo nelaikytų enkavedistai.

Kazarakis pamatęs, kad Algiukas jau be sąmonės, ir nieko neįaučia, liepė jį įmesti rūšin, kuriame jau buvo jo sesuo ir švogeris.

Kazarakis irgi jautėsi ne tik pavargęs, bet visiškai nusilpęs. Jis liepė seržantui išstatyti sargybas o pats nuėjo atsigulti. Visą dieną ir vakarą Kazarakis nesikėlė iš lovos. Šūvio ugnies nudegintas jo veidas paraudonavo ir ištino, ir jis silpnai galėjo įžiūrėti tiek viena akimi.

★

Aplinkui viešpatavo mirtina tyla, retkarčiais pertraukiamą genio stuksenimo, kažkur pačioje šimtametinės pušies viršūnėje. Kiek atokiau nuo partizanų slėpynės, ant samanomis apaugusio kelmo, sėdėjo partizanų gydytojas Ramūnas.

— Apie ką jūs taip giliai užsisvajojot? — išgirdo jis nelauktai ir pakėlęs galvą pamatė einančią artyn Raudą.

— Gal gailėtės, daktare, kad sugrįžot iš anapus geležinės uždangos? — vėl užklausė Rauda.

— Taip, gailėtis ir galvoti apie tai, kas jau įvyko nėra laiko, o štai, apie ateitį nenoromis pradėdi galyoti. Mano asmenišką likimą manęs ypatingai neįaudina, bet dėl visos mūsų lietuvių tautos likimo aš labai aerimauju: kokia ateitis laukia visos mūsų genties? Arba ateis laikas iš kur nors pagelba arba... Dievas žino. — daktaras Ramūnas nebaigė savo minties, kuri jį matomai gaudino, ir vėl nutilo.

Rauda nieko neatsakiusi irgi atsisisėdo ant šalimais esančio kelmo, ir ėmė atydziai stebėti pagal jos kojas šen ir ten bėgiojančias skruzdėles.

Vienos iš jų skubėjo į skruzdėlyną, nešdamos sunkias naštas, kitos greitai bėgiojo pirmyn

ir atgal, o trečios visu smarkumu atakavo kirmėnais, kuris raitėsi nuo skausmo, stengdamasis išsilaisvinti nuo iš visų pusių jį apnikusių, mažų bet atkaklių priešų...

— Pažiūrėkit į juos, čia irgi gyvenimas... Gyvenimas su jo amžina, kieta kova už buvį, — pasakė Rauda ir pridėjo rodydama į skruzdėles: — Užtenka man tik koga užminti ir visi jie, kaip nugaltėjai taip ir nugalėtieji, gerieji ir piktieji taptų sutriuškinti vienu mano kojos judesiu.

Neprimena jums tai žmonių gyvenimo? Kartais aš gailiuos, kad nėra jėgos, kuri vienu tik judesiu galėtų visus mus sunaikinti. Ir ištikrųjų, žmonija jau senai užsipelnė būti nutrinta be pėdsakų nuo žemės paviršiaus, nes mes, žmonės, eaug kartu esame blogesni už tuos gyvūnus. Jie savo kietoje kovoje už būvį vadovaujasi vien tik gamtos jiems duotu instinktu, o mes, žmonės — išnaudojame savo protą, kaip apgauti ir sunaikinti savo artimą, daugel kartų be jokio gyvybinio reikalo, be materialinės naudos, o tik aį patenkinti savigarbos užgaidas, arba kitą kokią nusikalstamąją aistrą.

Ir visą tai žmonės daro visiškai sąmoningai, jų neveda savisaugos instinktas, bet nusikaltimo pomėgiai ir palinkimai. Žmonių kova tarp savęs nėra prigimtas būtinumas, o tik nepasotinamo pavयो ir gobšumo padarinys. Todėl ir mes, rajų rytinių gaujų apiplėšti, esame šiandien tokioje tragiškoje būklėje, turime kovoti žūtbutinę kovą už paskutines Dievo duotas laisvės valandas, žalio miško prieglobstyje.

Pažvelkime, štai, nors ir į priešus bolševikus. Pasiklausysi jų ir rodosi, kad, vietoje žiaurios klasių kovos, jie žmonijai neša taiką ir laimę. O praktikoje kas išeina? Ne, aš ištikrųjų gailiuos, kad neįvyksta kokia nors kosminė katastrofa, per kurią žūtų visa žmonija ir visas pasaulis.

— Jūsų lūpomis kalba per daug didelis apsi-vylimas gyvenimu. Pažiūrėkite aplink — kokia graži ir turtinga gamta! Kuo ji kalta, kad dauguma žmonių nemoka naudotis jos gėrybėmis ir grožiu. Žmonija jūs irgi per daug jau žiauriai teisiat, o svarbiausia, paviršutiniškai. Tiesa, daugelio žmonių elgesys yra žemas ir atstumiantis.

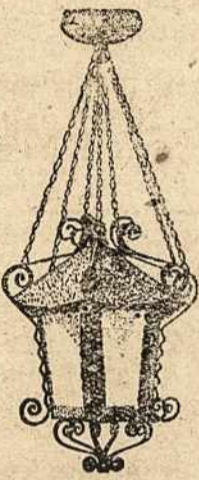
(Bus daugiau)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių brėžinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėštą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražiai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas
ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisyto ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

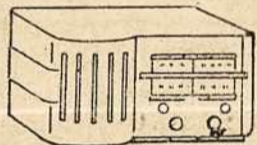

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

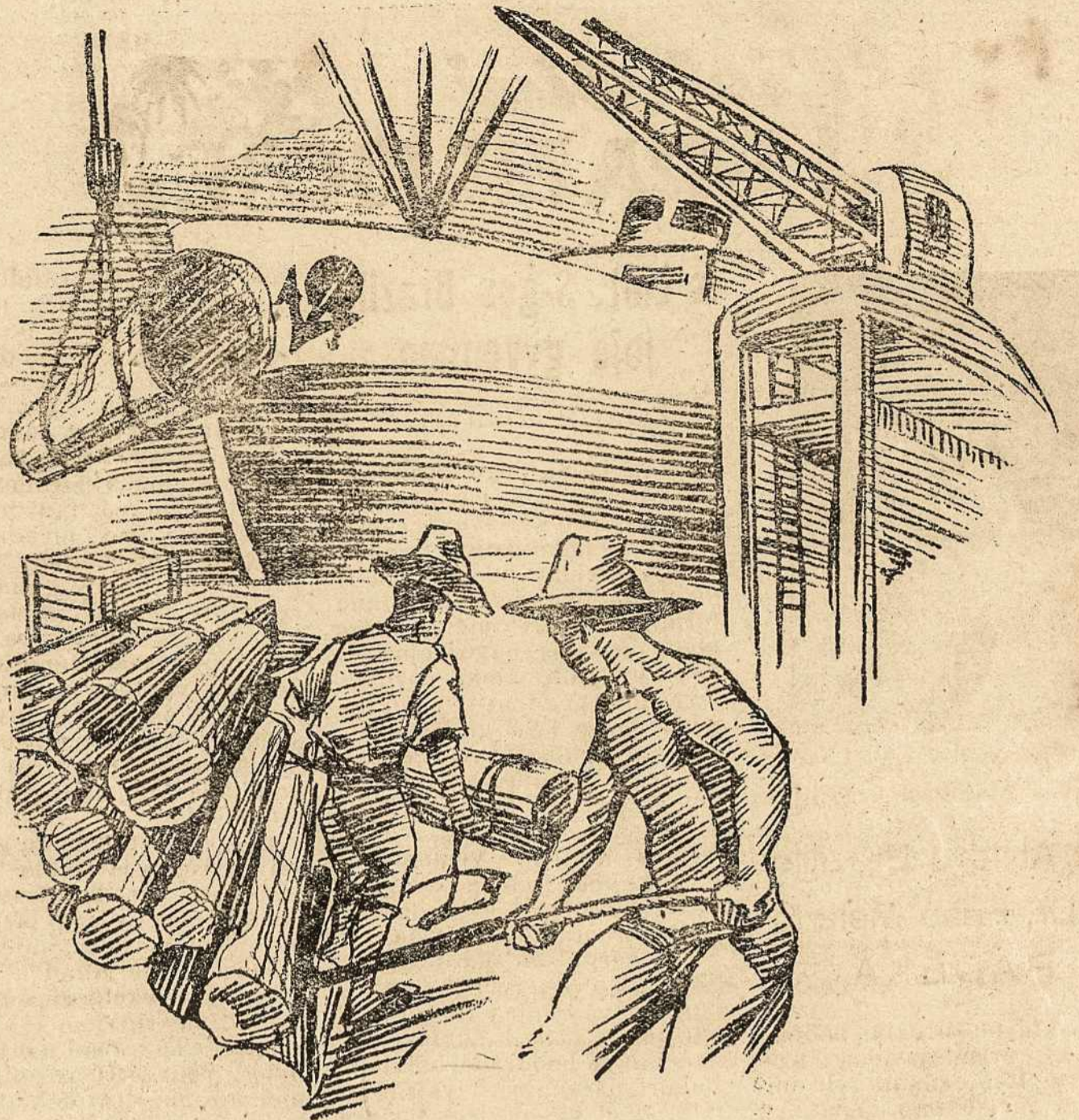
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidintiems tamsiuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

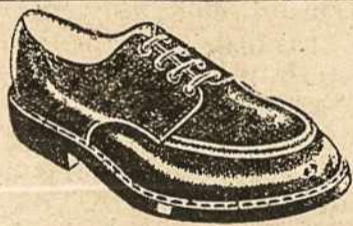
PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CAJAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967
SÃO PAULO

Lietuviai BRAZILIJoje

Dr. Frikas Meieris

Lietuvos Atstovas Brazilijoje

Liet. Atstovo Brazilijoje Dr. Friko Meierio PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, prisidėjusiems prie Vasario 16 d. sukaktuvių minėjimo pasisekimo. Ypatinga padėka priklauso p. Petraitie nei, p. Saurusaitienei ir jos talkininkams p. Ziezienei, p. Of. Tudre, p. Petrauskieni, p. Saurusaitienei už pagalbą vaišes lietuvių kolonijai ruošiant; minėjimo programos dalyiams: chorui ir jo dirigentui V. Možalskiui, organizatoriui Martinkui, akompaniatoriui Žoržui, tautiškų šokių šokėjams ir vadovui V. Strimaičiui, solistams ir deklamatoriams. Visiems sveikinusiems telegramomis ir raštais (J. E. Dr. K. Grauziniui, Lietuvos Izaliotam Ministrui Pietų Amerikoje, Petriui Danžvardžiui, Lietuvos Konsului Chicagoje, Dr. Draugeliui ir Jundiai P.L.B. skyriui, Kun. K. Miliauskui, São Paulo, Jonui Našliūnui, Chicagoje ir kt.) Garbės Prezidiumo nariams: Kun. Janilioniui, U. Gaulienei, Ig. Dubauskui, Pr. Zieziui, O. Laskauskienei, J. Malaiškai, J. Saurusaičiui, bei Prezidiumo garbės svečiams: Latvijos Ministrui P. Olinš, Estijos konsului K. Ast. Negaliui čia dar kartą nepadėkoti už puikias dovanas, priminusias man Tėvynę: — p. Dubauskui su bičiuliais, Pauliukonenei, Žvyronienei, «Dainavos» sąjungai konsului Kraus, p. Malaiškytei ir kt.

Dėkoju liet. spaudai ir ypač tingai «Mūsų Lietuvai», skyrusiai nuoširdaus dėmesio Lietuvos Pasiuntinybei Brazilijoje ir man asmeniškai. Lietuvių kolonijos nariams už apsilankymą ir linkėjimus nuoširdūs ačiū. Tegu Vasario 16 diena ir toliau vienyja mus visus darbu ir kūrybai — Tėvynei laisvei ir laimei!

Dr. Frikas Meieris,

Lietuvos Atstovas Brazilijoje.

Rio de Janeiro, 1951-II-24.

Iš Liet. S-gos Brazilijoje gyvenimo

ŽALINGI POKRYPIAL.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, kurią sunkiai buvo prislėgę praėjusio karo suvaržymai ir vos nesugniuždino Bandeirantės likvidatorių savanaudiško pasielgimo pasekmės, nuo pirmųjų pokario metų iki šių metų pradžios, buvo bepradedant: atsigauti. Dėka darnaus bendradarbiavimo ir susiklausymo tarpe LSB globėjo, Lietuvos konsulo p. Al. Polišaičio ir buvusių valdybų, sąmoninga ir lietuviškai tautinė Sąjungos veikla vėl buvo laimėjusi lietuvių visuomenės pasitikėjimą ir baigė nusikratyti kartais dar atsimenamo, «bandeirantininkų» vardo.

Jos geri norai skatino visos São Paulo lietuvių kolonijos gerą sugyvenimą ir gražiai derinosi į visų lietuviškų organizacijų bendradarbiavimą. Bendri parengimai, įvairūs pamėjinimai jungė visus susipratusias lietuvius į bendrą šeimą. Pokariniais laikais LSB įrodė, kaip ji turi elgtis ir ko kiems tikslams ta organizacija yra skirta. Į pačią Sąjungą per tą laiką įstojo nemažas skaičius padorių ir rimtų naujų narių, prisilaikant statute numatytos priėmimo tvarkos.

Į valdybas buvo išrinkti veiklūs žmonės, o kairurie iš jų tiesiog, galima sakyti, su pasišventimu labai daug dirbo Sąjungos labui. Jie, neatsižvelgdami net į savo asmeniškumus reikalus, praleisdavo dienas ir naktis aptarnaudami LSB parengimus, platindami pakvietimus, rinkdami aukas, prižiūrėdami bendrą tvarką ir saugodami LSB nuo įvairių išnaudotojų. To pasekmėje Sąjunga sutvarkė savo finansinius reikalus, išbrido iš skolkų, ir net sėdare maža perteklių kasoje. Buvo aptvarkyta mokslo reikalai mokyklose ir pastatų užlaikymas bei remontai.

Besiartinant 1951 m. sausio mėn. 7 d. LSB valdybos per rinkimai, buvo vilėjų, jog LSB taip gražiai susiprėjusi ir įėjusi visuomenės pasitikėjimą, tės ir toliau tą taip gražiai pradėtą darbingumo tradiciją, augs, stiprės ir bus vieninga.

Reikalai tačiau pakrypo nu sistebėjimo link, kai LSB globėjo apsilankymų pėdomis įkandin atėjo žinios, jog jis organizuoja LSB naujosios 1951 metų valdybos rinkimus, taip kad per rinkimus būtų išvengta visų tų veiklių narių darbininkų. LSB labai padirbėjusieji nariai, supranta, turėjo užtarnautos teisės į poilsį ir džiaugiasi jį gavę.

Iš šalies žiūrinčiam, tačiau be atodairos, be įvertinimo ir be gero žodžio už atliktą darbą tų žmonių «išorganizavimas», nuolaidžiais žodžiais kalbant, rodo gero elgesio stoką. Bet ten kur takto stinga, jo nėra — o kai nėra, neįdėsi — reikia atleisti ir neimti į galvą.

Deja, sunkiau užmiršti gerb. Globėjo persistengimo pasek-

mės. Norėdamas padidinti sau pritariančiųjų skaičių, jis įtraukė į LSB narius asmenis, kurie net neišbuvo kandidatais numatyto laiko. Tokie «žali» sąjungiečiai ne tik buvo įleisti susirinkimui, bet buvo išrinkti net į valdybą gana atsakomingsiems pareigoms.

Nesuprantama taip pat, kodėl susirinkimo pirmininkas, pravedė susirinkime priimti pereinamųjų metų apyskaitą prieš revizijos akto skaitymą. Argi taip galima, ir tai yra tvarkoje?.. Berašant lentoje kandidatų į valdybą pavardes, numatytyjų pavardės buvo rašomos aiškiai, o nenorimų neįskaitomai... Tai irgi labai naudinga ir nauja rinkiminė technika!

Bet visų staigmenų geriausia pasisekusi reikia laikyti pakviesti posėdžiui sekretoriauti vieną veiklų tarybinės minties šalininką. Solidarizuo damas generalinei linijai, kviestinis sekretorius pasiūlė priimti susirinkime tokį nutarimą: — uždrausti naujai valdybai pasirašyti rezolucijas, memorandumus, deklaracijas ir kitokius nutarimus, liečiančius ir skatinančius politinę kovą už Lietuvos išlaisvinimą...

Į klausimą, kodėl jis apie tokius pasirašymus iš viso dar bar kalbas, kviestinis sekretorius pareiškė, kad jis tokių parašų esąs matęs pas Lietuvos konsulą! Kad tokių parašų Lietuvos konsulate galėtų būti, mes tikime, ir galvojamė jog taip reikia. Bet kad tarybinams veikėjams tie do komentai būtų laisvai priimami ir net viešai jų užprotestuoti — tai kiekvienas sau pagalvoja, kaip tokį «stebuklą» pavadinti?!... Išvados su laiku pačios ateis!

Visi džiaugiamės, jei grįžta kuris raudonosios propagandos suklaidintas tautietis, supratęs apgaule atsisako eiti prieš Tėvynę. Bet iki kur nu krypome, jei asmenys drįsiai pareikšti tarybinį «Veto», daromi LSB garbės svečiais, sekretoriais, parašų apžiūrėtojais...?

Argailėtina, kad per sunkų darbą ir ilgą laiką pasiektus rezultatus visai nediplomatiniš žaidimas grėsia sužlugdyti, atitraukdamas visuomenės pasitikėjimą, dar taip neseniai atkovotą.

N a r y s.

PADĖKA
Vasario 16-osios Dienos Minėjimo Rengimo Komisija dėkoja solistams, chorvedžiui, choristams, bei vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie surengimo minėjimo ir bendrai visiems į jį atsilankiusiems.

Komisija

SPORTAS

Šį sekmadienį ruošia sporto festivalą savoje aikštėje, Pradžia 13 val. su sekančia programa:

Pirmame lošime susitiks Juvenil São José x Juv. America. Antrame lošime pirmą komanda Juv. São José x Juv. America. Trečiame lošime antra komanda E. C. São José x Democrático do Ypiranga. Ketvirtame lošime pirmą komanda São José x Democrático do Ypiranga.

Kovo mėn. 18 d., E. C. São José, savo aikštėje susitiks su garsiuoju União Vasco da Gama da Moóca.

Rungtynių pradžia 13 val. Paskutinis, pats įdomiausias lošimas prasidės 17 val.

E. C. São José būstinė, raštinė yra Av. Zelina, 721.

GERA PROGA

nusipirkti kempinį namą su rūbų krautuve, Vila Macidopolis, netoli pabaigos linijos Vila Alpinos autobusų, Rua Barore, 2. Teirautis apie sąlygas galima nurodytoje vietoje, arba «M. L.» Redakcijoje.

«MŪSŲ LIETUVA» PRENUMERATORIAI

Prenumeratoriai rėmėjai:

A. Maniušis	Cr. 150,00
Juozas Vasiliauskas	100,00
Jurgis Sliesoraitis	75,00

BENDRUOMENS CHORO RĖMĖJAI

Albina Mickevičienė
Antanas Povilionis
Juozas Baužys
Adelė Godliauskienė
Juozas Bendžius
Kazys Paukštys
Elena Pupelienė
Alio Bruno
Juozas Juodgudis
Ernestas Rubliauskas

Rėmėjai choro išdan moka kas mėnuo Cr. 20 ir naudojami visomis choristo teisėmis.

Dėmesio!

«M. L.» Redakcijoje randasi Andrejaus Kavaliausko, gimusio Alytaus apsk. Lietuvos Užsienio Pasas.

Tuo reikalu prašome kreiptis į «M. L.» Redakciją Av. Zelina 706. São Paulo.

Rekolekcijos Vyrams

Vila Zelinoje prasideda šį sekmadienį kovo 11 d. 7 val. vakaro.

Ir iš tolimesnių apylinkių vyrai kviečiami gausiai dalyvauti.

Vytautas PETRONIS pateško savo brolio Česlovo Petronio, prieš karą buvusio Kretingos akcizo revizoriumi. Jis yra vedęs mokytoją Jadvygą Empacheraitę.

IRMAOS
ESCRITORIO VILA ZELINA
BAUZYS
AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contratos na Junta Comercial	Balanços
Distratos na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

JAU IŠ ANKSTO RUOŠKITĖS Į BENDRUOMENĖS CHORO

KONCERTA-VAKARA

kuris bus balandžio mėn. 14 d. Sociedade Paulista de Ginastica,

Rua Couto Magalhães, 280 Salėje

Programoje dainuos vyrų ir mergaičių chorai, bus šokami tautiniai šokiai ir kiti įdomūs, liaksmi programos numeriai.

Gros puikus Orkestras

Pakvietimus jau iš anksto įsigykite, taip pat rezervuokite sau ir staliukus, nes prie įėjimo nebus galima gauti. Pakvietimus galima gauti pas Bendruomenės choristus.

PINIGUS UŽ «MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATA PRAŠOME

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais